

JANUAR v Maksu



MAKS
knjigarna
kavarna

besēda - e ž lat. 'vocabulary, verbum' (15. stol.), star. pomen je tudi 'govor, pogovor', besēden, besednják, ubesēditi, besēdilo, besedišče, dobesēden ipd. Enako je stcslovan. besēda 'beseda, (po)govor', hrv. bēsēda 'svečan govor', rus. besēda 'pomenek, predavanje', češ. beseda 'pogovor, klepet, zabava, čitalnica'. Pslovan. *besēda 'pogovor' se je domnevno prek pomena 'pogovor skupaj sedečih ljudi' razvilo iz *'sedenje skupaj'. Element *be- je predpona (ki

8.

sreda

18.00

Episkop

Annibel Cunoldi Attems: ZRCALO

Predstavitel projekta

Sodelujejo: **Oto Luthar** (ZRC SAZU, direktor, uvodni pozdrav), **Petra Svoljšak** (vodja Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici, uvodni pozdrav), **Špela Ledinek Lozej** (ZRC SAZU, vodja projekta), **Janoš Ježovnik** (ZRC SAZU, kurator meseca januarja), **Klavdija Figelj** (kuratorica umetnin meseca), **Annibel Cunoldi Attems** (umetnica).

Na uvodnem dogodku Episkopa bomo predstavili celoletni program ZRC SAZU ob priložnosti, ko Nova Gorica z Gorico nosi naziv Evropske prestolnice kulture. Podrobneje se bomo posvetili dogodkom in vsebinam meseca januarja ter prvemu poglavju nastajajoče štirijezične knjige z naslovom *Gorica, Guriza, Görz, Gorizia, Gvrytsyh - različni odtenki goriške jezikovne stvarnosti*. Osrednji del večera bo namenjen umetnini meseca - *Zrcalu*, ki ga bo v pogovoru z avtorico Annibel Cunoldi Attems predstavila umetnostna zgodovinarica Klavdija Figelj.

Dogodek v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025.

PG



15.

sreda

18.00

V začetku je bil glas

Pogovorni večer

Sodelujeta: **Matej Šekli** (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, ZRC SAZU), **Nina Pahor** (ZRC SAZU)

Raziskovalca zgodovine slovenskega jezika in njegovih narečij Matej Šekli in Nina Pahor bosta spregovorila o različnih vidikih raziskovanja jezika na jezikovno mešanem območju Goriške, o nastanku, zgodovini, sobivanju in sovplivanju slovenskega jezika in drugih jezikov Gorice in Nove Gorice.

Dogodek v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025.

PG

21.

torek

18.00

Dialogi_čez_: Zamišljeni v melodijo

Javni pogovor

Sodelujejo: filozofinja **Magdalena Grmek**, skladatelj in glasbenik **Vasko Atanasovski**, pogovor bo vodila dramaturginja **Tery Žeželj**

Kaj se zgodi, ko se jezik misli sreča z jezikom zvoka? Če filozofija ponuja ogrodje za ustvarjanje in obravnavo abstraktnega, si glasba prizadeva neizrekljivo prevesti v izkustvo. Morda sta to dve disciplini umetnosti in humanistike, ki se uspeta najbolj približati tistim najtežje dosegljivim elementom človeškega doživljanja in mišljenja. Kakšne nove poti se odprejo, če ju povežemo?

Na tokratnih Dialogih_čez_ bomo raziskovale_i presečišča glasbe in filozofije. Skupaj bomo premišljale_i o možnostih globokega interdisciplinarnega povezovanja, ki lahko ponudi sveže perspektive in nove odgovore na najpomembnejša družbena vprašanja.

Dialogi_čez_ so javni pogovori, ki jih organizira Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

22.

sreda

18.00

Koliko besed poznamo?

Pogovorni večer

Sodelujejo: **Andrej Perdih** (ZRC SAZU), **Matic Pavlič** (Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani), **Tina Pogorelčnik** (Univerzitetni klinični center Ljubljana), povezuje **Janoš Ježovnik** (ZRC SAZU)

Koliko besed poznamo in katere so skupne vsem govorcem slovenščine? V pogovornem večeru bodo strokovnjaki s področja leksikologije, psiholingvistike in logopedije predstavili *Besedomat*, množično raziskavo razširjenosti slovenskih besed, ki išče odgovore na ta vprašanja, govora pa bo tudi o tem, kako ugotovitve vključiti v klinično obravnavo oseb z jezikovnimi težavami, poškodbami glave in možganov ter prepoznavanje zgodnjih znakov kognitivnega upada.

Dogodek v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025.

PG

28.

torek

18.00

Ab Initio: Knjižni vodnik in digitalni arhiv Nove Gorice in okolice

Predstavitel knjižnega vodnika

Sodelujejo: avtor projekta **Blaž Kosovel** in recenzenti knjige: **Tomaž Vuga**, **Miha Kosovel** in **Arne Zupančič**

Vabljeni na predstavitel knjižnega vodnika, ki vas popelje na razburljivo urbanistično-zgodovinsko pot po Novi Gorici in okolici. Digitalni arhiv pa to izkušnjo še nadgradi z dodatnimi potmi, obogatnimi z osebnimi zgodbami in pričevanji - tudi vi boste lahko prispevali svoje!

Poseben poudarek je namenjen evropskim mestom, zgrajenim *ab initio* (od začetka), ki predstavljajo širši kontekst projekta, dati mlademu mestu zgodovino.

Gre za osrednje rezultate projekta Ab Initio - urbana utopija, ki je del uradnega programa Evropske prestolnice kulture.

V sodelovanju z Zavodom Magistrala, ZRC SAZU in Društvom humanistov Goriške.

29.

sreda

18.00

Zvoki besede / Suns di peraulis

Glasbeni večer

Sodelujejo: **Jani Kovačič**, glasbena skupina **Dramsam**, **Vanni Feresin**, **Nina Pahor**, **Matej Tratnik**

Glasbeni večer bo posvečen furlanski poeziji od srednjega veka do današnjih dni s poudarkom na goriških avtorjih. Po kratkem uvodnem prispevku o furlanskem jeziku bodo pesmi v izvornih furlanščini in slovenskem prevodu z izvornimi aranžmaji pospremili legendarni Jani Kovačič, goriška glasbena skupina Dramsam ter pesnik in prevajalec Matej Tratnik.

Dogodek v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025.

PG

EPISKOP 1

Episkop je program ZRC SAZU, ki v okviru GO! 2025 osvetljuje mnogotere preteklosti, raznolike sedanjosti in možne prihodnosti Goriške.

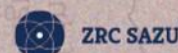
V začetku je bila beseda / Različni odtenki goriške jezikovne stvarnosti

Mesec januar bo posvečen jeziku kot temeljnemu in hkrati kompleksnemu sredstvu medčloveškega sporazumevanja. V goriškem prostoru so skozi stoletja sobivali in ga sooblikovali slovenski, furlanski, nemški in italijanski jezik ter judovska kultura. Jeziku se bomo posvetili z zgodovinske perspektive, z vidika sodobnih raziskav ter v njegovi estetski in kulturni vlogi.

Kurator meseca: **Janoš Ježovnik** (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU)

GO! 2025
NOVA GORICA
GORIZIA

Uradni program
Programma ufficiale
Official programme



Dogodki so del uradnega program GO! 2025 in jih v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025 (L7-4629), sofinancirata Javna agencija za raziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS) ter Javni zavod GO! 2025.

Knjigarna kavarna MAKS, Delpinova 12, 5000 Nova Gorica
05 700 19 27 · knjigarna.maks@zrc-sazu.si

Posamezni dogodki v Maksu so del kulturnih dejavnosti v knjigarni, ki jih sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.
oblikovanje: Nika Zuljan

januar 2025